

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2/6/2025

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΑΥΣΜΑ

...για εμάς, τα δικά σου όνειρα!

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Σ. ΠΑΠΠΑ - ΝΙΚΟΣ ΣΤ. ΚΕΜΕΝΕΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΓΜΕΝΟ:

A1. α

1. α
2. β
3. β

A1. β.

παρ' ἧν: η αναφορική αντωνυμία αναφέρεται στη λέξη ὁδόν.

ὕπέρ ᾧν: η αναφορική αντωνυμία αναφέρεται στον ὄρο "τά παραφράγματα" που προηγείται.

B1.

Με συμβολισμούς ο Πλάτωνας δια στόματος Σωκράτη επιχειρεί μέσω μιας εκτεταμένης παρομοίωσης να παρουσιάσει με τρόπο αλληγορικό και παραστατικό να απεικονίσει την σύγχρονή του πολιτική κοινωνία.

Το σπήλαιο , που αποτελεί και το βασικό στοιχείο της αλληγορίας , συμβολίζει τον κόσμο των αισθήσεων, των σκιών και της αμάθειας, της έλλειψης της παιδείας, που αντιτίθεται στον κόσμο των Ιδεών και της πραγματικής θέασης του Αγαθού.

Οι δεσμώτες , που πρωταγωνιστούν, συμβολίζουν τους απαίδευτους πολίτες και δείχνουν μέσα από τη στάση τους τον τρόπο ζωής και λειτουργίας των πολιτών. Τα δεσμά στα σκέλη και τους αυχένες τους, τα οποία φέρουν από την παιδική τους ηλικία (" ἐκ παίδων ὄντας ἐν δεσμοῖς καί τὰ σκέλη καί τοὺς αὐχένους"), αποτελούν ουσιαστικά τα μέσα της πλάνης τους αφού τους εγκλωβίζουν στο στάδιο της εικασίας να θεωρούν ότι οι σκιές που προβάλλονται είναι αληθινές. Με την εικόνα αυτή γίνεται αντιληπτός ο τρόπος με τον οποίο η απαιδευσία καθιστά τους πολίτες ανίκανους να διακρίνουν την πραγματικότητα.

Η εικόνα της φωτιάς εξάλλου που καίει πίσω και πιο ψηλά (" φῶς δ' αὐτοῖς πυρός... ὀπισθεν αὐτῶν") καθώς και η ακουστική και οπτική εικόνα των ανθρώπων που μεταφέρουν (" τοὺς ἀνδριάντας καί ἄλλα ζῶα λίθινά τε καί ξύλινα καί παντοῖα ἐργασμένα ") επιτείνουν την αίσθηση της πλάνης καθώς συμβολίζει επίσης την ημιμάθεια.

Στον μεταφορικό λόγο του ο Πλάτωνας υπογραμμίζει τη συνθήκη της μεθοδευμένης έλλειψης παιδείας των δεσμωτών πολιτών με την παραβολή (“ ὥσπερ τοῖς θαυματοποιοῖς... τὰ θαύματα δεικνύασιν”) από επιτήδειους οι οποίοι βρίσκονται ένα στάδιο μετά την εικασία, στην πίστιν, καθώς γνωρίζουν την ύπαρξη των αντικειμένων και συνεργούν με αυτόν τον τρόπο στην πλάνη.

Η αλληγορία του σπηλαίου βρίθει από μεταφορές και συμβολισμούς μεταξύ των οποίων η χρήση του όρου “ σκιάς” που τονίζει ακόμη περισσότερο την πλάνη στην οποία βρίσκονται οι απαίδευτοι πολίτες ως δεσμώτες.

B2.

Στην πρώτη παράγραφο του αποσπάσματος από το έργο του Τζωρτζ Όργουελ γίνεται λόγος στην ύπαρξη δύο κόσμων, καθώς το Κόμμα επιβάλλει μια πλαστή πραγματικότητα για τους πολίτες αποκρύπτοντας και αρνούμενο την ύπαρξη της εξωτερικής πραγματικότητας ("Η φιλοσοφία του Κόμματος...πραγματικότητας "). Αντίστοιχα, στην πλατωνική αλληγορία παρουσιάζεται η εικόνα ενός σπηλαίου, στο οποίο οι δεσμώτες βρίσκονται εγκλωβισμένοι στην αλήθεια που τους παρουσιάζεται από τους αδέσμευτους του σπηλαίου, οι οποίοι από την πλευρά τους ορίζουν τις παραστάσεις των δεσμωτών, ευρισκόμενοι μαζί τους στον κόσμο των αισθήσεων, ενώ υπάρχει ένας κόσμος εκτός σπηλαίου (αυτός της νόησης).

Ακολουθώντας, στη δεύτερη παράγραφο του παράλληλου κειμένου, ο ήρωας έχει επίγνωση της πλάνης που μεθοδεύεται από το κυβερνών κόμμα, γνωρίζει πως ο ίδιος έχει δίκιο ενώ οι κυβερνώντες αδικούν (" Κι όμως... κι αυτός είχε δίκιο"). Ο ήρωας είναι γνώστης της αλήθειας και δείχνει τη διάθεση μάλιστα να επαναστατήσει, να εναντιωθεί στο σύστημα γράφοντας την αλήθεια : " Με την αίσθηση...όλα τα άλλα ακολουθούν ". Απεναντίας, στην πλατωνική εικόνα του σπηλαίου, οι δεσμώτες εμφανίζονται σε πλήρη άγνοια με αποτέλεσμα να δέχονται ως υπαρκτές τις σκιές που προβάλλονται εμπρός τους και να πιστεύουν πως οι φωνές που ακούνε προέρχονται από τις εικόνες που βλέπουν. Δεν υποψιάζονται ότι υπάρχουν πίσω τους κινούμενα αντικείμενα από ανθρώπους που τους παραπλανούν. Βρίσκονται παγιδευμένοι σε απόλυτη πλάνη, καθώς χειραγωγούνται τόσο ως προς την όρασή τους όσο και προς την

ακοή παραμένοντας επιτηδευμένα στην απαιδευσία και στο στάδιο της εικασίας από την παιδική τους ηλικία "εκ παίδων όντας".

B3.

1. οισοφάγο
2. φόρος
3. φορέματα
4. φέρσιμο
5. φερέφωνο

B4.

1. Λάθος
2. Λάθος
3. Σωστό
4. Σωστό
5. Λάθος

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ:

Γ1.

Την παρατηρούσε συχνά και κοιτούσε τριγύρω εάν κάποιος άλλος την έβλεπε, γιατί πολλές φορές έβλεπε και τη σκιά της. Όταν πλησίασαν τον Ηρακλή, η πρώτη που αναφέρεται (η Αρετή) προχωρούσε με τον ίδιο τρόπο, ενώ η άλλη ήθελε να την φτάσει και τρέχει γρήγορα προς τον Ηρακλή και του είπε : Σε βλέπω Ηρακλή να απορείς ποιο δρόμο να επιλέξεις στη ζωή σου. Εάν κάνεις εμένα φίλη θα σε οδηγήσω στον ευχάριστο και εύκολο δρόμο, δεν θα υπάρχει τίποτα από τα ευχάριστα που δεν θα γευτείς (θα γευτείς όλα τα ευχάριστα) και θα ζήσεις τη ζωή σου χωρίς να βιώσεις τίποτα δυσάρεστο.

Γ2.

Στο απόσπασμα από τα "Απομνημονεύματα" του Ξενοφώντα περιγράφονται η Αρετή και η Κακία. Και οι δύο γυναίκες ήταν ψηλές. Η Αρετή ήταν όμορφη και ευγενής, το σώμα της ήταν καθαρό, τα μάτια της ντροπαλά και το ύφος της απέπνεε σωφροσύνη και ήταν ντυμένη στα λευκά (" τήν μὲν ἑτέραν εὐπρεπῇ... ἐσθῆτι λευκῇ"). Από την άλλη η Κακία διέθετε χυμώδη σωματότυπο και απαλό, μαλθακό ενώ φαινόταν λευκότερη και πιο κόκκινη από την πραγματικότητα. Φαινόταν ότι ήταν ψηλότερη από το κανονικό, είχε γυρισμένα τα

μάτια της και φορούσε ρούχο από το οποίο φαινόταν η νεανική της ομορφιά (“ τήν δ’ έτέραν τεθραμμένην... μάλιστα ώρα διαλάμπει”).

Γ3α.

τῆς γυναικός / τῆς φύσεως / τοῦ σώματος/ τῆς καθαρότητος.

Γ3β.

φάνηθι / μειζόνων / ὀψομένη / ἐπεσκόπει / ἀγάγωμεν / οὐδεμιᾶ.

Γ4α.

ιδεῖν : απαρέμφατο της αναφοράς στο επίθετο εὐπρεπῇ.

τῆς φύσεως: ετερόπτωτος προσδιορισμός ως γενική συγκριτική στο ὀρθότεραν.

τῷ Ἡρακλεῖ : αντικείμενο στο προσδραμεῖν.

ἀποροῦντα: κατηγορηματική μετοχή με υποκείμενο το σέ, που εξαρτάται από το ὀρῶ.

φίλην: κατηγορούμενο στο ἐμέ από το ποιησάμενος.

τῶν χαλεπῶν : ετερόπτωτος προσδιορισμός ως γενική αντικειμενική στο ἄπειρος.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Σ. ΠΑΠΠΑ - ΝΙΚΟΣ ΣΤ. ΚΕΜΕΝΕΣ

Γ4. β.

Εἵ τις ἄλλος αὐτήν θεᾶται : ονοματική πλάγια ερωτηματική ολικής αγνοίας. Εισάγεται με τον σύνδεσμο εἰ εκφέρεται με Οριστική που δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί ως αντικείμενο στο ἐπισκοπεῖν.

Επιμέλεια απαντήσεων : Λίλα Δημάκη, Χαρά Κοντοσώρου.